

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/213

KARAR NO : 1982/180

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve ilândan önceki üç ayın içinde işlenen suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği h

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Veli Yılmaz

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü bulunduğu (Halkın Kurtuluşu) ve (Halkın Kurtuluşu Yolunda Gençlik) isimli gazetenin:

1-30.1.1978 günlü sayısında komünizm propogandası, milli duyguları zayıflatıcı propoganda yapıldığı, emniyet kuvvetlerine hakaret edildiği, komünizmin övüldüğü ileri sürülerek T.C.Y.nın 142/1-3-4-6., 159/1., 173/3.,

2-9.8.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı ileri sürülerek T.C.Y.nın 146/1-6., 173/son.,

3-29.5.1978 günlü sayıda, cumhuriyetin, emniyet ve askeri kuvvetlerinin tahkir edildiği, komünizm ve ırkçılık-bölücülük propogandası yapıldığı ileri sürülerek T.C.Y.nın 159/1., 142/1-3-6., 173/son.,

4-30.10.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı, komünizmin övüldüğü ırkçılık-bölücülük propogandası yapıldığı nedeniyle T.C.Y.nın 142/1-3-4-6., 173/son.,

5-19.6.1978 günlü sayıda, cumhuriyetin ve adliyenin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm ve ırkçılık-bölücülük propogandası yapıldığı, cürüm sayılan fiilin övüldüğü nedeniyle T.C.Y.nın 159/1., 142/1-3-6., 173/son., 312.,

6-6.11.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı, komünizmin övüldüğü, cumhuriyetin, hükümetin, askeri ve emniyet kuvvetlerinin tahkir edildiği, kürçülük-bölücülük propogandası yapıldığı, halkın suç işlemeye teşvik edildiği ileri sürülerek T.C.Y.nın 142/1-3-4-6., 159/1., 311/2-4.,

7-30.10.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası ve milli duyguları zayıflatıcı propoganda yapıldığı nedeniyle T.C.Y.nın 142/1-3-son., 173/son.,

8-16.10.1978 günlü sayıda, devletin askeri kuvvetlerinin, emniyet kuvvetlerinin hükümetin tahkir ve tezyif edildiği nedeniyle T.C.Y.nın 159/1., 173/son.,

9-15.11.1978 günlü sayıda, cumhuriyetin, TBMM'si, hükümetin askeri ve emniyet kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm propogandası yapıldığı, komünizmin övüldüğü halkın suç işlemeye tahrik edildiği nedeniyle T.C.Y.nın 159/1., 142/1-3-4-6., 173/son., 31

10-18.9.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı, askeri kuvvetlerin tahkir ve tezyif edildiği, milli duyguları zayıflatıcı propoganda yapıldığı nedeniyle T.C.Y.nın 159/1., 142/1-3-6., 173/son.,

11-2.1.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı, hükümetin manevi şahsiyetine hakaret edildiği ileri sürülerek T.C.Y.nın 142/1-6., 159/1., 173/son.,

12-20.3.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı hükümetin, cumhuriyetin ve emniyet kuvvetlerinin tahkir edildiği, cürüm sayılan fiilin övüldüğü nedeniyle T.C.Y.nın 142/1-6., 159/1., 312/1-2., 173/son.,

.../...

13-12.12.1977 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı, komünizmin övüldüğü emniyet kuvvetlerinin tahkir edildiği, halkın kanunlara iteatsizliğe tahrik edildiği, cürüm sayılan fiilin övüldüğü ileri sürülerek T.C.Y.nın 142/1-4-6., 159/1., 312/1-2., 173/son.

14-28.11.1977 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı, komünizmin övüldüğü emniyet kuvvetlerinin tahkir edildiği, milli duyguları zayıflatıcı propoganda yapıldığı, halkın kanunlara iteatsizliğe tahrik edildiği nedenleriyle T.C.Y.nın 142/1-3-4-6., 159/1., 312/1-2., 173/son.,

15-15.5.1978 günlü sayıda, cumhuriyetin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm-bölücülük propogandası yapıldığı, kanunun cürüm saydığı fiilin övüldüğü ileri sürülerek T.C.Y.nın 142/1-3-6., 159/1., 173/son.,

16-6.5.1978 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı, komünizmin övüldüğü, ırkçılık-bölücülük propogandası yapıldığı, kanunun cürüm saydığı fiilin övüldüğü ileri sürülerek T.C.Y.nın 142/1-4-6., 173/son., 312.,

17-5.12.1977 günlü sayıda, komünizm propogandası yapıldığı ileri sürülerek T.C.Y.nın 142/1-6., 173/son.,

Maddelerle cezalandırılması istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca hakkında 17 ayrı iddianame ile kamu davaları açılmıştır.

Bu davalardan bir kısmı İstanbul 3.Ağır Ceza Mahkemesine ve bir kısmı da İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi'ne intikal etmiştir.

1-İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi:14.11.1979 gününde, 1978/224 Esas, 1979/442 Karar sayı ile;

2-Aynı mahkeme 21.11.1979 gününde, 1979/4-464 sayı ile;

3-Aynı mahkeme 8.10.1979 gününde, Esas 1978/493, Karar 1979/342 sayı ile;

4-Aynı mahkeme 4.7.1979 gününde, Esas 1978/426, Karar 1979/247 sayı ile;

Saniğa atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

5-İstanbul 3.Ağır Ceza Mahkemesi:25.10.1979 gününde, 1979/106-302 sayı ile;

(12 ayrı iddianame ile açılan kamu davasını bu dosyada birleştirdikten sonra)

Saniğa atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Yukarıda yazılı görevsizlik kararları ile dosya kendisine gelen İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2.Nolu Askeri Mahkemesi, irtibat nedeniyle bütün dosyaları birleştirdikten sonra, 7.10.1980 gününde, 1980/550 esas sayı ile;

Saniğa atılı suçların sıkıyönetim ilânında önce işlendiği ve yaygın şiddet eylemlerinden bulunmadığı ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen bir dava ile bağlantılı olmadığı nedenleriyle Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y.İsmet Ayer, Halûk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 19.4.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, okuduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan yardımcı Durmuş Ganioglu ile Ask

ri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan yardımcı Güven Sökmen'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Saniğe atılı suçların amacı, cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşürmeye, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden hazırlamak olduğundan bu suçların MGK.nin 7 sayılı kararının 4.maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Atılı suçlardan bir kısmı İstanbul ilinde 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden önceki üç ay içinde (30.10.1978, 6.11.1978, 16.10.1978 ve 15.11.1978) günlerinde işlenmiş olduğundan 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a.maddesi uyarınca davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

SONUÇ :Askeri Yargı'nın görevli bulunduğu, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2.Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 7.10.1980 günlü, 1980/550 sayılı başvurusunun reddine 19.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye

Fethi Özduvalı

F. Özduvalı

Üye

İsmail Oğuz

İ. Oğuz

Üye

Nerzat Doğan

N. Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye

Halûk Yardımcı

H. Yardımcı

Üye

Cezmi Elgin

C. Elgin

D/E